

برنامه ایران برای پیروزی در جنگ نفتکش‌ها

بالاجرای رسمی جنگ اقتصادی غرب علیه ایران هر چند بسته شدن تنگه هرمز یکی از سناریوهای روی میز است اما صنعت نفت درحالی ابزارهای کافی برای پیروزی در جنگ نفتکش‌ها دارد که در صورت کوچکترین اختلال در تردد نفتکش‌ها، صادرات نفت و LNG کشورهای عربی متوقف خواهد شد.

برنامه ایران برای پیروزی در جنگ نفتکش‌ها/ احتمال توقف صادرات نفت اعراب
بالاجرای رسمی جنگ اقتصادی غرب علیه ایران هر چند بسته شدن تنگه هرمز یکی از سناریوهای روی میز است اما صنعت نفت درحالی ابزارهای کافی برای پیروزی در جنگ نفتکش‌ها دارد که در صورت کوچکترین اختلال در تردد نفتکش‌ها، صادرات نفت و LNG کشورهای عربی متوقف خواهد شد.
به گزارش خبرنگار مهر، تحلیلگران اقتصاد جهان از اول جولای سال 2012 میلادی به عنوان اولین روز آغاز رسمی جنگ اقتصادی غرب علیه جمهوری اسلامی ایران یاد می کنند، روزی که با تصمیم تعدادی از سران کشورهای غربی، 27 کشور عضو اتحادیه اروپا از واردات نفت خام ایران محروم شده اند.

پیش از این ایران هشدار داده بود که در صورت اعمال رسمی تحریم‌های نفتی برگ برنده نهایی خود را مبنی بر مسدود کردن تنگه هرمز رو خواهد کرد و برای اجرای نخستین گام این سناریوی استراتژیک نمایندگان مجلس شورای اسلامی پیش نویسی به منظور مسدود کردن تنگه هرمز را در دستور کار قرار داده اند.

در شرایط فعلی بدون شک تنگه هرمز حیاتی ترین شریان انرژی برای اقتصاد کشورهای بزرگ صنعتی جهان است و آمارها حاکی از آن است که با وجود تلاش برخی از کشورهای عربی برای دور زدن این تنگه در حال حاضر به طور متوسط روزانه 19 تا 17 میلیون بشکه نفت خام از این مسیر به بازارهای جهانی حمل می شود.

از سوی دیگر، در دو دهه گذشته و همزمان با کاهش تولید نفت در اکثر مناطق جهان همچون اروپا و آمریکای شمالی و حوزه خلیج مکزیک، میزان وابستگی به نفت خلیج فارس دو برابر شده است به طوریکه از حدود یکهزار و 200 تا یکهزار و 300 میلیارد بشکه کل ذخایر نفت جهان فقط 800 میلیارد بشکه آن در منطقه خلیج فارس قرار گرفته است.

همزمان با افزایش وابستگی اقتصاد جهانی به نفت خلیج فارس، پیش بینی می شود ذخایر نفت خام آمریکا هم تا 20 سال آینده به پایان برسد که در این صورت میزان وابستگی این کشور هم به ذخایر طلای سیاه حوزه خلیج فارس دو چندان خواهد شد.

در کنار ذخایر نفت خام، در حال حاضر قطر بزرگترین صادرکننده LNG جهان بوده و به طور متوسط سالانه حدود 70 میلیون تن LNG توسط این کشور کوچک حاشیه جنوبی خلیج فارس به بازارهای شرق، جنوب شرق آسیا، اروپا و حتی آمریکای جنوبی صادر می شود.

به عبارت دیگر، در حال حاضر تنگه هرمز صرفا یک تنگه نفتی نبوده بلکه با افزایش تقاضای جهانی به گاز، کاربریهای این تنگه استراتژیک متنوع شده است.

ایران پیروز جنگ نفتکش‌ها در 8 سال جنگ تحمیلی

به گزارش مهر، صنعت نفت ایران چندان با جنگ نفتکش‌ها و سناریوهای مقابله و حتی پیروزی در این جنگ نفتی بیگانه نیست و هشت سال جنگ تحمیلی رژیم سابق بعث عراق، به اندازه کافی تجربه کاری برای ناوگان دریایی صنعت نفت کشور اندوخته است.

بر این اساس اوسط سال 1364 رژیم بعث جنگ را تا میانه خلیج پارس گسترش داد و استراتژی خود را بر حمله به تأسیسات نفتی، پالایشگاه‌ها، اسکله و کشتی‌های نفتی جمهوری اسلامی ایران قرار داد تا در هر حمله؛ وسیع‌ترین ضربه ها را بر پیکر اقتصاد کشور وارد کند.

سلاح جدید و مرگ بار عراق در جنگ علیه نفتکش‌های ایران، موشک بسیار نیرومند و بی‌سابقه‌ای به نام اگزوسه (Exocet) بود که بزرگترین سوراخ‌های ممکن را در بدنه کشتی ایجاد می‌کرد و در حقیقت بدنه کشتی‌های نفتکش را می‌درید!

این موشک نوظهور را دولت به ظاهر آزادی‌خواه فرانسه در اختیار عراق قرار داده بود ضمن آنکه همین دولت برای تقویت نیروی هوایی عراق، هواپیماهای جنگی جدید سوپر اتاندارد (Super Etendard) را به آنها اجاره داد.

از سوی دیگر، اطلاعات راداری منطقه‌ای را هم آمریکایی‌ها با پیشرفته‌ترین وسایل، به عراقی‌ها می‌رسانند و از این نظر وضع نفتکش‌های ایرانی و اسکله‌ها و تأسیسات به کلی در خطر روزافزون قرار می‌گرفت، با این وجود برای یک روز هم صادرات نفت خام ایران متوقف نشد.

برنامه ایران برای پیروزی در جنگ نفتکش‌ها

به گزارش مهر، در شرایط فعلی وجود خط ساحلی گسترده از بندر ماهشهر تا بندرچابهار در دریای عمان و وجود اسکله‌های متعدد نفتی در این گستره دریایی مهمترین برگ برنده ایران برای صادرات نفت خام حتی در سخت‌ترین شرایط بروز جنگ در منطقه خلیج فارس بوده ضمن آنکه فاصله ایران با تنگه هرمز تنها هفت کیلومتر است.

همزمان با کوچکترین اختلالی در تردد کشتی‌های نفتکش و LNG بر در تنگه هرمز و خلیج فارس، بدون شک قیمت نفت خام در مدت چند ساعت با جهش و یک شوک قیمتی غیر قابل پیش بینی روبرو خواهد شد زیرا حداقل بیش از 60 درصد نفت تولیدی سازمان اوپک از مسیر این تنگه استراتژیک به بازارهای جهانی انرژی حمل می‌شود.

افزایش قیمت طلای سیاه و عدم انتقال نفت به مبادی بزرگ مصرف علاوه بر تعطیلی برخی از پالایشگاه‌های بزرگ نفت جهان در اروپا و آسیا منجر به یک بحران انرژی خواهد این در حالی است که نباید فراموش کنیم که با تعطیلی نیروگاه‌های اتمی برخی از کشورهای اروپایی و ژاپن نیاز این کشورها به LNG افزایش قابل توجهی پیدا می‌کند.

به عبارت دیگر، توقف صادرات LNG قطر به ژاپن، کره جنوبی، چین و هند یک بحران انرژی در این کشورها ایجاد خواهد کرد که حتی ذخایر استراتژیک نفت هم نمی‌تواند پاسخگوی این بحران اقتصادی انرژی باشد. بدون شک افزایش قیمت جهانی نفت خام، گاز طبیعی و LNG مهمترین برگ برنده ایران در صورت بسته شدن تنگه هرمز خواهد بود.

افزایش ریسک بیمه کشتی‌های نفتکش، LNG بر و حمل محصولات پتروشیمی برای عبور و مرور در تنگه هرمز و خلیج فارس هم دیگر برگ برنده ایران برای موفقیت در جنگ نفتکش‌ها خواهد بود.

در همین در جریان هشت سال جنگ تحمیلی عراق به ایران، شرکت‌های بیمه بین‌المللی، قیمت بیمه جنگی را برای کشتی‌ها، 120 درصد قیمت کشتی در سال قرار دادند یعنی در عرض یک سال باید 120 درصد قیمت هر کشتی را حق بیمه داد. با وجود چنین نرخ گزافی، شرکت انگلیسی لویدز باز هم حاضر نمی‌شد کشتی‌های شرکت‌هایی را که به مناطق جنگی ایران می‌آمدند بیمه کند.

از سوی دیگر تجهیز کشتی‌های نفتکش‌ها به سیستم انحراف موشکی، تأسیس پایانه‌های جدید صادرات نفت در برخی از جزایر و انجام عملیات بارگیری و تخلیه به صورت کشتی‌های پهلو به پهلو (ترانس شیب منت) هم از دیگر راهکارهای ایران برای موفقیت در این جنگ اقتصادی خواهد بود.

آمارهای رسمی حاکی از آن است که در طول جنگ تحمیلی، ناوگان تجاری در خلیج فارس اعم از نفتکش و غیرنفتکش 381 بار، نفتکش‌ها 283 بار و کشتی‌های ملکی شرکت ملی نفتکش 58 بار مورد حمله‌های موثر واقع شدند اما با وجود این حملات حتی برای یک ساعت هم صادرات طلای سیاه ایرانی متوقف نشد.

آیا امارات و عربستان می‌توانند تنگه هرمز را دور بزنند؟

در روزهای اخیر برخی از رسانه‌های غربی از احتمال دور زدن تنگه نفتی هرمز توسط عربستان سعودی و امارات متحده عربی و حتی عراق در صورت احتمال بروز جنگ نفتکش‌ها در خلیج فارس یاد می‌کنند.

در حال حاضر امارات متحده عربی و عربستان سعودی هر یک با ساخت یک خط لوله جدید (حبشان- فجیره امارات) و بازسازی خط لوله نفت قدیمی رویای دور زدن تنگه هرمز را دارند اما این دو خط لوله تنها روزانه بین 3 تا 3.5 میلیون بشکه نفت خام را با دور زدن تنگه هرمز می‌توانند به بازارهای جهانی صادر کنند.

عراق هم با وجود صادرات روزانه 2 تا 2.2 میلیون بشکه نفت خام به بازارهای جهانی تنها توانایی انتقال روزانه 20 تا 25 درصد صادرات این حجم گسترده نفت خام از مسیر اردن و ترکیه را خواهد داشت.

با این وجود به نظر می رسد سناریوهای برخی از کشورهای عربی برای دور زدن تنگه هرمز تنها بر روی کاغذ قابلیت اجرایی دارد و در صورت هر گونه اختلال قطعا صادرات نفت و LNG پنج کشور عربی عربستان، قطر، امارات، کویت و عراق و حتی در صورت کشیده شدن این اختلالات به دریای عمان صادرات کشور عمان هم متوقف شود.